

„Profilaktycy.pl” SYSTEM ODDZIAŁYWAŃ PROFILAKTYCZNYCH W POLSCE

**realizowanego przez
FUNDACJĘ „MASZ SZANSE”**

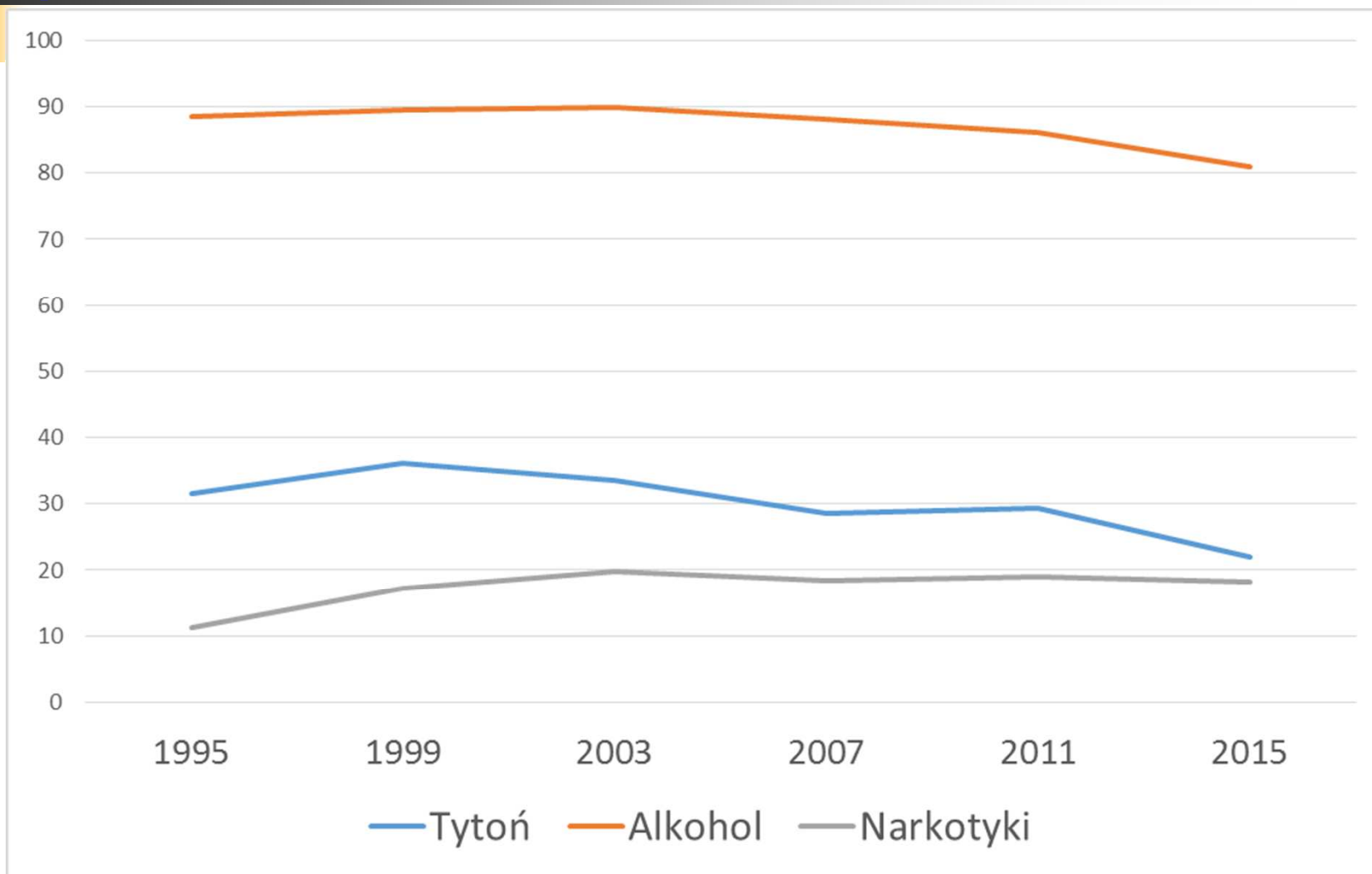
Projekt realizowany jako zadanie publiczne na zlecenie Ministerstwa Edukacji Narodowej
Umowa nr MEN/2016/DWKI/1175

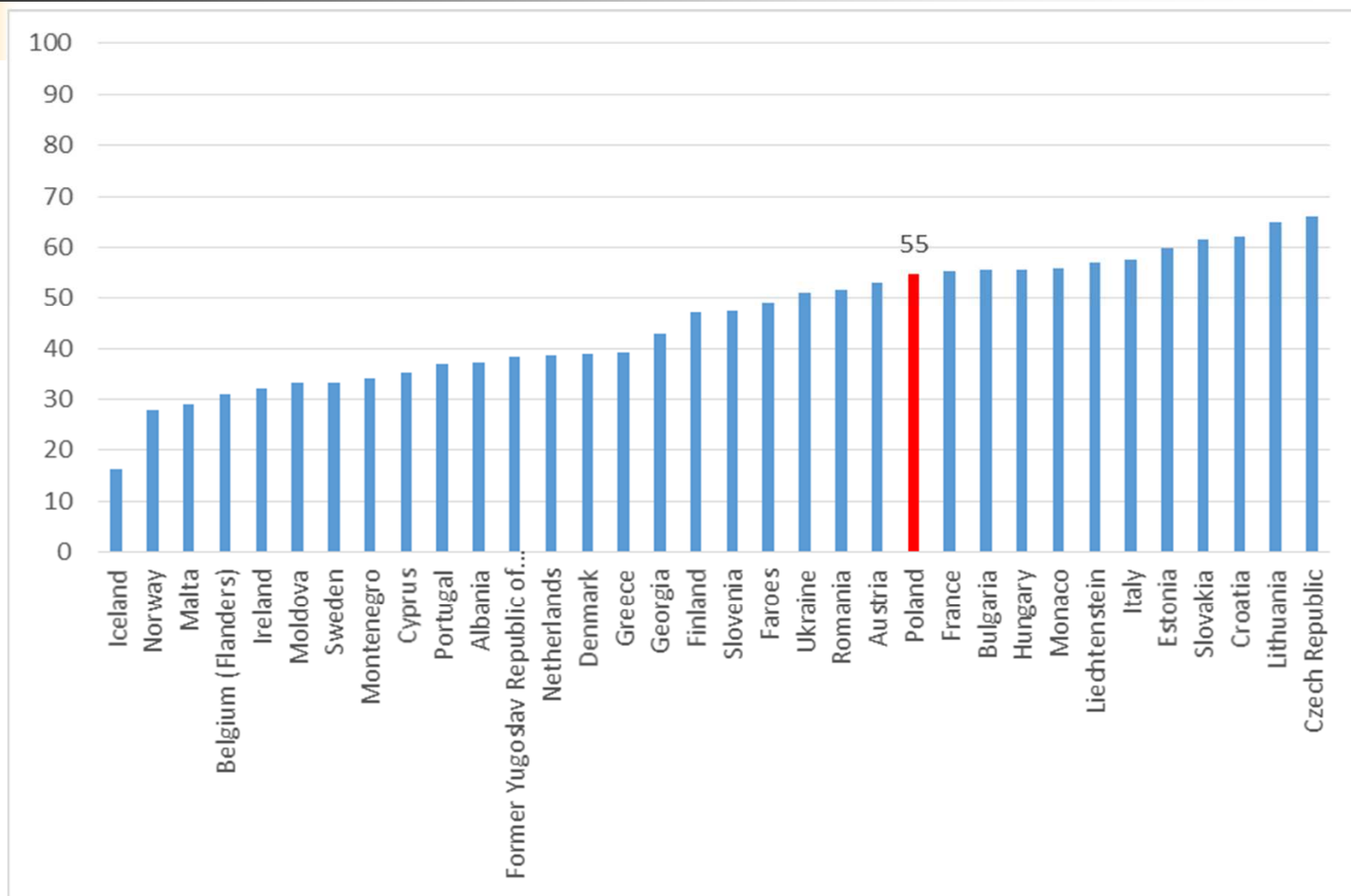
Fundacja „Masz Szansę”

- Zespół badaczy, pracowników uczelni realizujących m. in. projekty:
 - Efektywność instytucjonalnych form pomocy na rzecz młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym (OHP, Schroniska dla Nieletnich, Zakłady Poprawcze) w całej Polsce
 - Ocena zagrożeń uzależnieniami i przemocą wśród dzieci i młodzieży Gniezna, Głogowa, Puław, Strzelec Opolskich, Świnoujścia, Ustrzyk Dolnych, Warszawy
 - Neurofizjologiczne korelaty uzależnień u pacjentów terapii zastępczej – współdziałanie z laboratoriami WSEI w Lublinie w badaniach neurofizjologicznych korelatów uzależnień u pacjentów terapii zastępczej (EEG, ET, we współpracy z prof. Gorzelańczykiem – Collegium Medicum UMK w Toruniu i prof. Podlipniakiem - UAM)

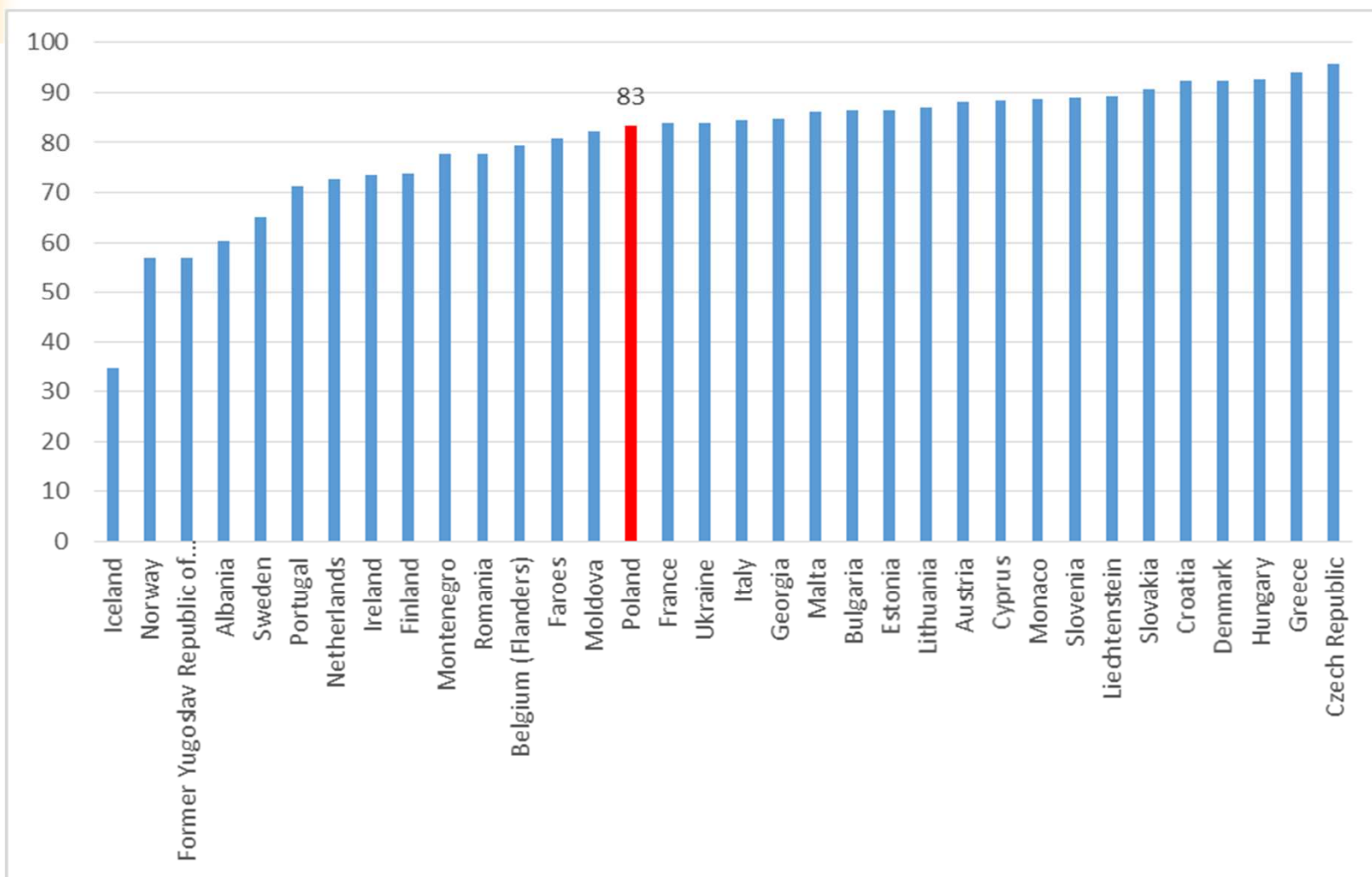
Zażywanie środków psychoaktywnych przez młodzież - średnia w EU (ESPAD, 2015)

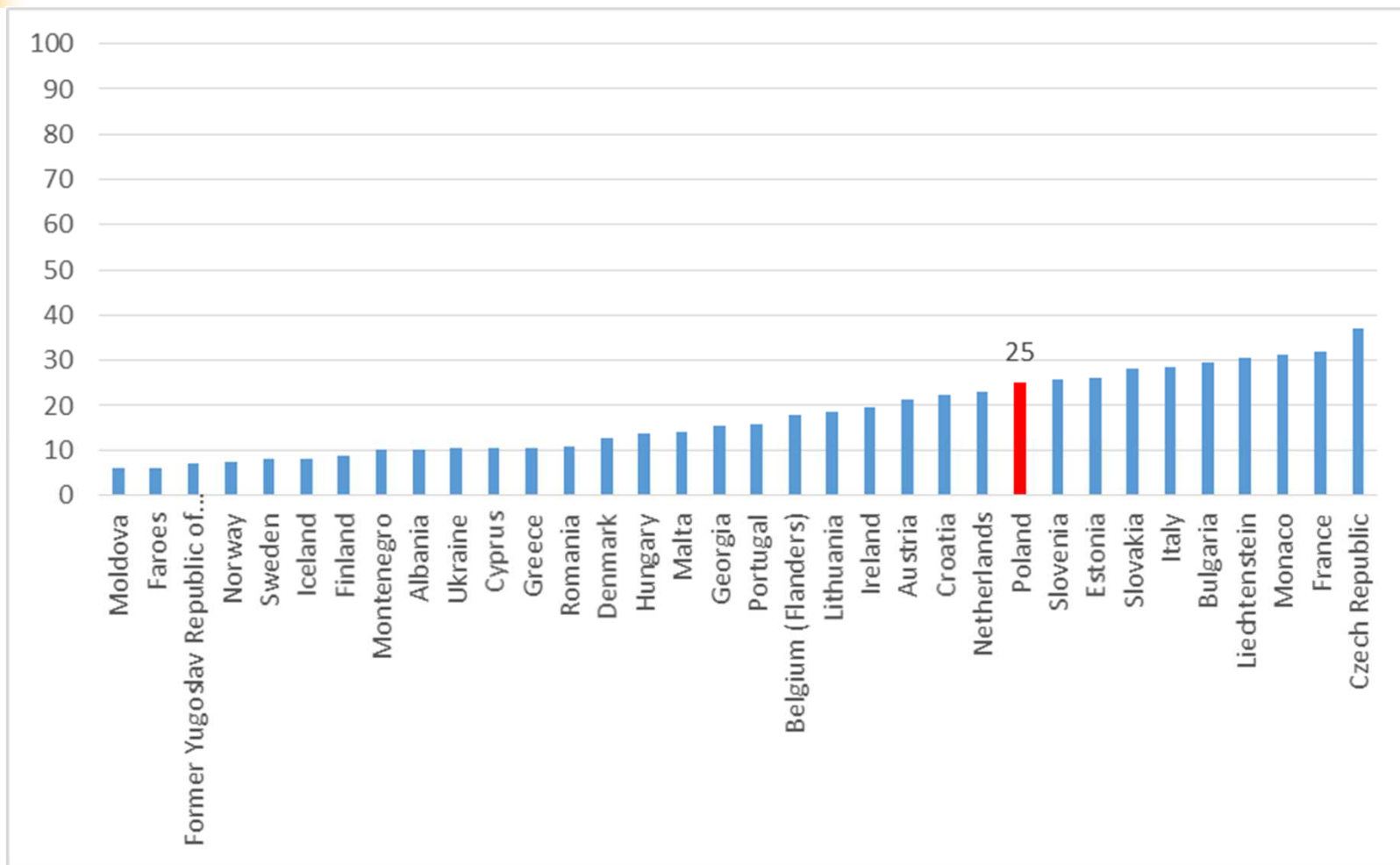
Tytoń - użycie ogółem (ESPAD, 2015)

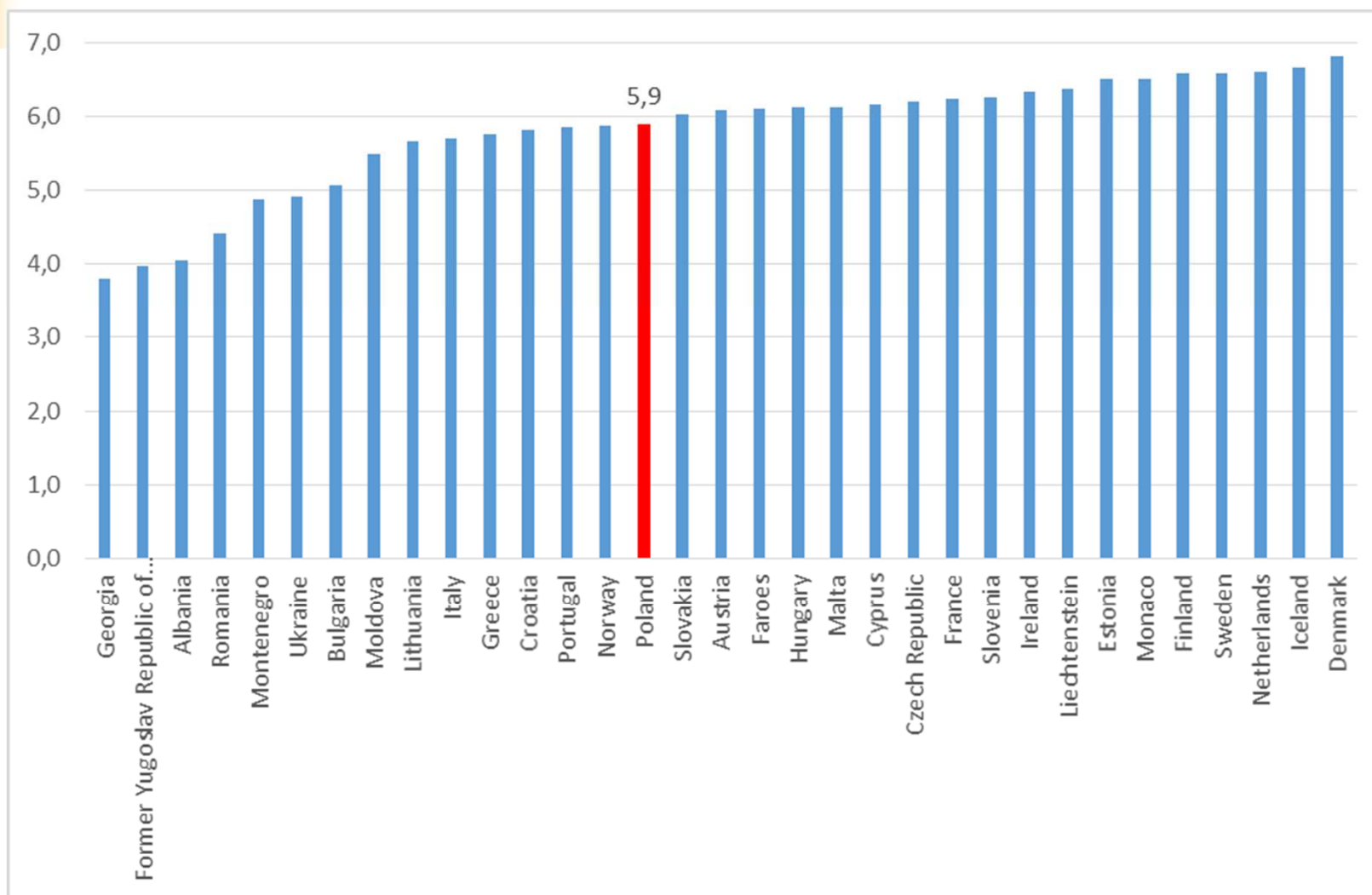
Alkohol - użycie ogółem *(ESPAD, 2015)*

Narkotyki - użycie ogółem *(ESPAD, 2015)*

Liczba dni "online" tygodniowo (ESPAD, 2015)

Działania profilaktyczne

- Profilaktyka występuje na wszystkich etapach edukacji szkolnej, jednak **jakość działań** podejmowanych w ramach programów profilaktycznych **jest niewystarczająca** w stosunku do wagi i skali zjawisk
- **Programy profilaktyczne szkół są zbyt ogólnikowe** i sformułowane w sposób, który nie pozwala na ocenę stopnia ich wykonania i skuteczności
- W większości szkół **profilaktyka narkotykowa ogranicza się do poruszania tematu podczas lekcji wychowawczych, prowadzonych często przez nieprzygotowanych do tego nauczycieli** (*Raport NIK na temat profilaktyki narkomanii w szkołach opublikowany z 2012 roku, Raport NIK z kontroli przeciwdziałania zjawiskom patologii wśród dzieci i młodzieży szkolnej przedstawionej w roku 2013*)

Założenia projektu

- **Podstawy działań profilaktycznych leżą w skutecznym wychowaniu** i gruntownym wsparciu społecznym, co również wymaga diagnozy w ramach projektu
- **Działania profilaktyczne** są obecnie kształtowane w mało uporządkowany sposób, **niezadko opierają się na intuicji**, osobistym doświadczeniu, jak **i na w dużej mierze wycinkowej wiedzy** na temat profilaktyki uzyskanej od ekspertów
- Konieczne jest przeprowadzenie wielopłaszczyznowej diagnozy ukazującej **uwarunkowania społeczne i administracyjno-ekonomiczne oraz prawne efektywności profilaktyki**
- Wskazane jest **animowanie przepływu dobrych praktyk** między środowiskami realizatorów i decydentów
- Najskuteczniejsze sposoby planowania przyszłych działań opierają się **na modelu *Delphi*** – dyskusji ekspertów
- Najskuteczniejsze są **badania podłużne, eksperymentalne**

Ramy teoretyczne projektu

- Efektywne działania opierają się na modelu systemowym z ukierunkowaniem poznawczo-społecznym, zwłaszcza na podejściach interakcyjnych
- Model podstawowy: koncepcja interakcyjna Jessorów
- Podejścia wspierające:
 - Psychologia pozytywna, w tym zwłaszcza teoria pozytywnych interwencji (Seligman, Csikszentmihalyi, Lyubomirsky, Sin)
 - Model samoregulacji (Baumeister)
 - Teoria zachowań planowanych (Ajzen)
 - Model społecznych wspólnot działania (Butterfoss i Kegler)
 - Koncepcje społeczno-psychologiczne optymalnego zróżnicowania (Brewer)
 - Teoria dyfuzji innowacji (Rogers)

Cel

- **Celem** projektu jest przeprowadzenie wielowymiarowej diagnozy sytuacji w Polsce w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży oraz ocena polityki społecznej i ewaluacja skuteczności działań profilaktycznych prowadząca do wypracowania rekomendacji dla profilaktyki

Obszary diagnozy

- Aktualnie istniejące i pożądane **uwarunkowania ekonomiczno-organizacyjne i prawno-administracyjne** profilaktyki w Polsce
- **Potrzeby profilaktyczne, skuteczność** osiągania celów profilaktycznych i **jakość procesu** realizacji profilaktyki ukierunkowanej na: dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych, uczniów szkół gimnazjalnych, uczniów szkół ponadgimnazjalnych różnych typów
- **Společno-kulturowe uwarunkowania** działalności profilaktycznej, w tym zwłaszcza rola uczestników społeczności szkolnej i jej otoczenia: nauczycieli, rodziców, personelu szkoły, reprezentantów społeczności lokalnych